

STENVALLS

NYHETSMAGASIN FRÅN ETT FÖRETAG MED VISIONEN ATT TA TILLVARA TRÄETS ALLA MÖJLIGHETER • SEPTEMBER 2022

Joakim – virkesköparen som älskar matlagning

” Jag kanske blir
krögare i nästa liv

BYGGER FÖR FRAMTIDEN | ADAM ÄLSKAR SVENSKA SKOGAR
EN DAG MED GALLRING | FÖRYNGRINGSTANKAR

STENVALLS

Utveckling i takt med tiden

Skogen skiftar nu färg, och vintern närmar sig. Det har inte undgått någon att Europa just nu befinner sig i en energikris. Skogsbruket är en viktig nyckel i arbetet med att göra Sverige fossilfritt, och brukandet av skogen har därför blivit allt viktigare för vår energiförsörjning. Vi har under lång tid tagit tillvara träets alla möjligheter. Tack vare våra fyra sågverk, lokalt förankrade längs med Norrbottens kustland, kan vi säkerställa leveranser av biobränslen till värmeverk i hela länet. För våra privatkunder kan vi säkerställa tillgång till bränslepellets under hela vintern, från Kiruna i norr till Umeå i söder, genom våra butiker inom XL-Bbygg Stenvalls.

Det goda resultatet i vår verksamhet de senaste två åren ger oss nu möjlighet att förnya och modernisera våra anläggningar. Först ut är en ny såglinje i Örna, där vi förädlar grantimmer till högkvalitativa produkter som levereras till svensk och norsk bygghandel och -industri. Den nya såglinjen blir den sista pusselbiten i ett omfattande investeringsprogram för att lyfta sågverket till en högproduktiv och modern anläggning. Med denna investering har vi nu säkrat driften i Örna för en lång tid framöver. Näst på tur står den nya såglinjen i Sikfors, där vi bygger framtidens, uppkopplade sågverk.

Om detta och mer kan ni läsa om i denna tidning. Trevlig läsning!

Folke Stenvall, vd

Förädling ger mervärde åt din skog

Det är glädjande att intresset för att äga skog i norra Sverige ökar. Det finns en stor fördel med mångfald i skogsägandet och ett aktivt brukande av skogen, och därigenom får vi också många positiva bieffekter. Ett är det skandinaviska möbelundret.

"Varannan tysk är gjord i en IKEA-säng" heter det i reklamen. Den absoluta sanningshalten i påståendet är oklart, men det är lätt att konstatera att den skandinaviska möbelstilen med sin funktion, kvalitet och sitt pris gjort starkt intryck på Europa, ja, hela världen.

För att ro hem detta behöver möbeltillverkarna leverantörer i hela världen. Under början av 2000-talet arbetade jag själv förutom i Ryssland också i Kanada, USA, delar av Centralamerika och Indonesien i jakt på träkomponenter för tillverkning av möbler. Nu deltar jag genom att vi vid Stenvalls levererar mängder av komponenter till tillverkningsindustrin i Hedlunda, Lycksele.

Stenvalls gör nu offensiva investeringar för att bli ännu bättre och effektivare. Vi har skäl att vara optimistiska i vår tro på skogen. Vi vet att värdet på våra förädlade produkter i förlängningen skapar mervärde åt vår nordliga skog. Din skog och vår förädling är betydelsefulla och präglar europeiska husen. Kanske kan vi snart börja säga att européerna, nu när all handel med Ryssland är nerstängd, tack vare den svenska tallen fortfarande kan få nya sängar – och nya bebisar.

Göran Sundberg, råvaruchef

DETTA ÄR STENVALLS TRÄ AB

Grundare: Elof Stenvall, som startade företaget 1947 tillsammans med sin bror.

Ägare: Syskonen Folke Stenvall, Anna Flink och Sven Stenvall.

Affärsidé: "Vi ska tillverka högt förädlade trävaror som överensstämmer med kundernas krav på funktion och totalekonomi."

Vision: "Vi förädlar hela stocken, vår målsättning är att producera fler färdiga produkter och på så sätt utöka och säkra marknadsandelar."

Omsättning koncernen Stenvalls: 2,0 miljarder

Antal anställda koncernen Stenvalls: 432

Omsättning Stenvalls Trä: 1,5 miljarder

Antal anställda Stenvalls Trä: 267

Detta magasin är utgivet av Stenvalls Trä AB. Redaktör och text: Christina Liljestrand, Höneborg AB. Grafisk form och produktion: Jonas Lundqvist information AB. Foto: Patrick Degerman/Degerman bild, Magnus Stenlin/Lulebild Tryck: Ågrenshuset, sept 2022. Upplaga: 10 450 ex.

FOTO OMSLAG: PATRICK DEGERMAN. PÅ BILDEN: JOAKIM MARKLUND, NY VIRKESINKÖPARE PÅ STENVALLS

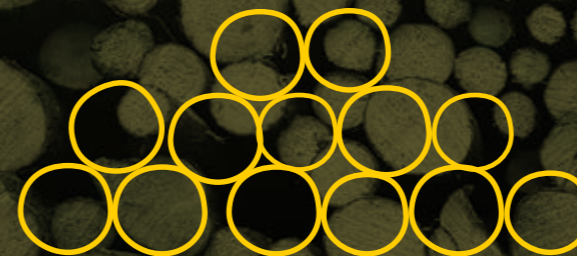
Nio centimeter. Så smala stockar sågar Stenvalls.

- Panel
- Spiror
- Trallar
- Hyllor
- Limträstolpar
- Dörrkarmar
- Underlagsskivor
- Emballagepallar

Allt detta kan göras av klentimmer. Lite bättre för din plånbok. Lite bättre för klimatet. Varför låta klentimret bli till massaved när man kan såga det?

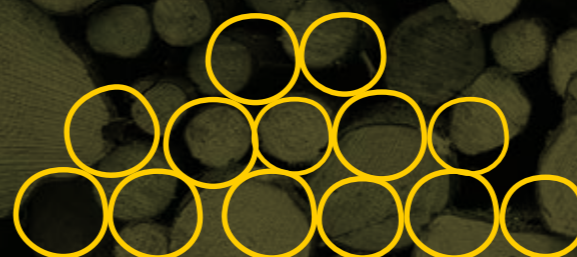
Klentimmer – vår hjärtesak.

TRADITIONELL MODELL

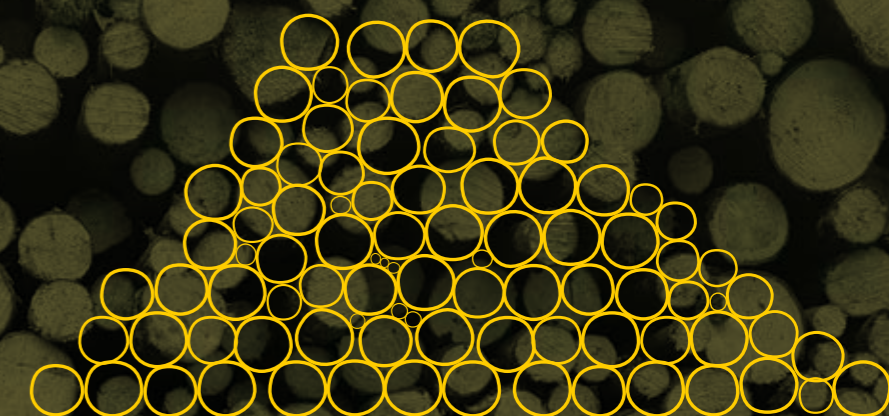

Timmer

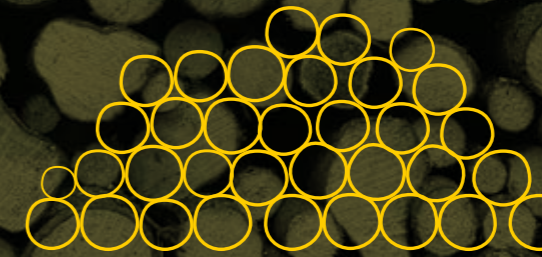
STENVALLS MODELL

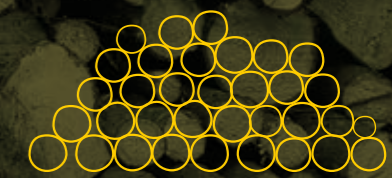
Timmer

Massaved

Klentimmer

Massaved

” Det blir en komplett ny såglinje med den allra senaste digitaliserade högteknologiska utrustningen

SVEN STENVALL, teknisk chef

FOTO: MAGNUS STENLIN/LULEBILD

SÅGVERKEN FÖLJER MED UTVECKLINGEN NÄR

Stenvalls bygger för framtiden

Sikfors, Lövholmen, Örarna, Bergnäset, Seskarö – Stenvalls expansion i sågverksvärlden går med raketfart. Nu startar Stenvalls upp ytterligare en ny såg – i Sikfors där allting en gång började.

–Vi möter framtiden med konkurrenskraft, säger vd Folke Stenvall.

Det var i Sikfors Elof och Inger Stenvall drog i gång det som skulle bli Stenvalls Trä och som de senaste tio åren har vuxit till en koncern i miljardklassen. Förutom en rad dotterbolag har Stenvalls sågverk på fyra orter i Norrbotten, varav Sikforssågen är störst och äldst.

Med så många nya anläggningar finns mycket som måste fixas, och de senaste åren har fokus varit på Örarna i Luleå, som Stenvalls köpte 2013. Här sågas i huvudsak grantimmer, 120 000 m³ per år, och hela anläggningen är inriktad på varor till bygghandeln, som ytterpaneler och konstruktionsvirke.

–Vi har i princip bytt ut varenda maskin: hyvleri, såg, justerwerk, timmersortering, timmerintag – allt är nytt, berättar

Jimmy Åkerlund, sågverkschef på Örarna och Bergnäset.

I höst ska två gamla såglinjer, en grovlinje och en klenlinje, rivas ut och ersättas med en ny och effektivare, som ska klara alla grovlekar. Dessutom ska det bli flera nya timmerbord. Men det är de sista riktigt stora åtgärderna.

–Vi tänker hela tiden framåt och vill hitta nya sätt att bli bättre, säger Jimmy. Det är mycket att göra, men det är fantastiskt kul att vi får utvecklas, hitta och satsa på nya lösningar.

Men nu är tiden snart inne för Sikforssågen, som i stort sett har sett likadan ut sedan 1999.

De färdiga ritningarna från leverantörerna HewSaw, Renholmen och Nordautomation ligger på Sven Stenvalls skrivbord i Sikfors.

–Detta har funnits länge i mina tankar, berättar Sven, som är teknisk chef och redan för 15 år sedan förberedde markområdet intill den nuvarande sågen.

–Det blir en komplett ny såglinje med den allra senaste digitaliserade högteknologiska utrustningen, och kapaciteten kommer att bli dubbelt så stor, fortsätter han. Vi börjar bygga hösten 2023 eller våren 2024 och beräknar att vara klara våren 2025. Fram till dess kommer den nuvarande sågen att stå intakt och vara driftsatt.

Satsningen kommer att möjliggöra leverans av ännu mer virke till de egna Stenvalls XL BYGG-butikerna, där efterfrågan är stor.

–Vi har precis förvärvat ytterligare två byggvaruhus i Arvidsjaur och Arjeplog, berättar Anna Flink, som är operativ styrelseordförande i koncernen. Det gör att efterfrågan ökar ännu mer. Nu finns totalt tolv Stenvalls XL BYGG-butiker, från Kiruna i norr till Umeå i söder.

” Vi tänker hela tiden framåt och vill hitta nya sätt att bli bättre

JIMMY ÅKERLUND, sågverkschef på Örna och Bergnåset, studerar ritningar tillsammans med **KRISTINA OLOFSSON**, sågverkschef för Sikfors och Seskarö.

FOTO: MAGNUS STENLIN/LULEBILD

SMARTA INVESTERINGAR FÖR SÄSONGEN 2022/2023

MASSEY FERGUSON
40 ÅR 1982 - 2022

Din bästa kompis i skogen: en skogsutrustad Massey Ferguson 55 är på ingång! Hör av dig för mer information.

HAKKIPILKE

Falcon 35

- 4-8 tons klyvkraft
- 4 m utmatningselevatör
- Renskanal som standard
- Easy-funktion
- Finns både med el- och traktordrift

Hakki-Pilke 38 Pro

- Upp till 20% snabbare klyvcykel
- 2 ton högre klyvkraft
- HakkiCut knappstyrd kapning
- Reversering av utmatnings-transportör
- Alla modeller helt utan remmar

FARMA

T9F med 6,3 m kran

- Vår mest sålda vagnsmodell
- Ramstyrd
- Avtagbart trepunktsstativ med teleskopstödben
- Minskar risken för körskador

KONTAKTA OSS FÖR MER INFO OCH DEMO

STEFAN ANDERSSON
070 - 220 66 14
stefan.andersson@staffare.se

JOAKIM LUNDBERG
070 - 617 99 00
joakim.lundberg@staffare.se

STAFFARE AB

IT & affärssystem i teknikens framkant

Genesis IT är en av Sveriges ledande leverantörer av molnbaserade affärssystem, tjänster och IT-driftslösningar.

På vårt kontor i Luleå jobbar vi i en modern teknisk plattform där vi hanterar utveckling, drift & support av vårt egenutvecklade affärssystem iFenix.

Är du nyfiken på oss? Hör av dig så bokar vi ett möte.

GENESIS IT

www.genesis.se 010 27 27 200 info@genesis.se

"Stenvalls bygger för framtiden" forts.

Företagets snabba expansion väcker ofta förundran hos utomstående, men Sven blir aldrig rädd för att det ska gå för fort:

–Nej, jag tycker själv att det går alldeles för sakta och blir aldrig nöjd. Mina tankar kretsar kring vad jag har "ogjort". Ibland är jag tvungen att gå tillbaka mentalt och påminna mig själv om att jag faktiskt har åstadkommit något. Det krävs ett jätteengagemang. Men jag använder den erfarenhet jag har byggt upp sedan jag var 15 år och återvände hem efter den allra sista skoldagen. Jag har 50 års erfarenhet!

Samarbetet mellan ägarsyskonen och den uppväxt de fått är andra framgångsfaktorer för Stenvalls. För planerna och ambitionerna de har med företaget finns ingen bortre gräns.

–Vi ser mycket ljust på framtiden med en förnybar råvara i fokus, konstaterar Folke. Vi är här för att stanna!

Sagt om investeringarna:

–Jag jobbade på Örna under BAC-tiden fram till konkursen och återvände när Stenvalls startade upp igen. Det är roligt att man nyinvesterar, satsar på moderna anläggningar och gasar in i framtiden.

Niklas Wikström, underhållsledare på Örna

Allt inom Jordbruk, Skogsbruk och Entreprenad

NAARVA **TMR TREE SHEAR**

S23 STEG-SKÖRDARE
Lätt och enkel till traktorer och grävmaskiner på 5-8 ton.

Energiklippen som växer med ditt arbete.

DIN SÄLJARE:
JANNE SEVÄ
Tel: 070 271 6999
janne.seva@lakkapaa.com

LAKKAPÄÄ
www.lakkapaa.se

ÖKA VOLYMEN PÅ DIN SKOG

Kallax Flyg AB utför alla typer av skogsgödsling, askning och skogsinventering. Genom avancerad gödselutrustning och programvara säkerställer vi produkten och därmed tillväxten på din skog, detta på ett tidseffektivt sätt med hög precision. Vi tillhandahåller allt från gödsel och aska till spridning med helikopter.

RING OSS SÅ BERÄTTAR VI MER!

KALLAX FLYG

Kallax Flyg AB • 0980-81 000 • info@kallaxflyg.se
www.kallaxflyg.se

Adam älskar svenska skogar

FLITIGT ANLITAD ENTREPRENÖR

När polske Adam Bielak jobbade i Sverige första gången trodde han aldrig att skogen skulle bli hans framtid. Idag driver han själv företaget Purki AB, som röjer och planterar och är flitigt anlitat av Stenvalls. Utan säsongsarbetare skulle svenskt skogsbruk stanna.

Adam har tagit paus mitt i ett uppdrag i skogarna väster om Skellefteå.

– Jag hade inga tankar på att jobba i skogen innan jag kom till Sverige. Jag hade tänkt plugga till arkitekt eller något i byggbranschen, berättar han. Så fick jag erbjudande att följa några kompisar till Sverige och jobba med skogsröjning. Jag visste att man fick bättre betalt där, men annars hade jag inga förväntningar, och jag visste inget om svenskt skogsbruk.

Skogen i Adams hemtrakter i södra Polen består mest av lövträd och ägs till större delen av staten. Skogsbruket ligger långt efter det svenska i effektivitet och automatisering.

– Där använder man inte skogsmaskiner, och även om det börjar bli lite vanligare nu så gör man oftast inga trakthyggen, utan plockar ut de största träden och återplanterar glest mellan de kvarvarande.

Adam visade sig trivas riktigt bra med skogsjobb, där han fick utlopp för sin kärlek till naturen samtidigt som han arbetade.

– Jag blev närmast förälskad i norra Sverige: skogen, de trevliga människorna, ALLT var bra. Stämningen var annorlunda än hemma i Polen, som var gammaldags och präglad av kommunisttiden, utan respekt i relationen mellan arbetsgivare och arbetstagare. Här kände jag mig uppskattad för jobbet jag utförde och utmanades att bli bättre och bättre. Det var heller inte alls svårt att göra sig förstådd i Sverige,

eftersom nästan alla svenskar kan engelska. Av skogsbranschens säsongsjobbare kommer faktiskt kanske 95 procent från andra länder än Sverige.

Adam fortsatte att sommarjobba i flera år, och när han så runt 2011 fick möjlighet att flytta permanent till Sverige tvekade han inte. De första åren bodde han i Kalix och röjde skog i nästan hela landet och även lite i Finland. Snart började han också att jobba som arbetsledare.

– Jag ville ju växa. Det var intressant att göra något annat, lite mer krävande, och jag hade heller aldrig tänkt att jag skulle fortsätta röja och plantera hela livet, det är för slit-samt. Till slut hade jag ansvar för nästan allt; avtal, kontakt med uppdragsgivarna och så vidare, ja, jag kunde ju egentligen allt. Mina uppdragsgivare föreslog att jag skulle starta eget, så tanken började växa inom mig.

2015 gjorde Adam slag i saken och köpte ett befintligt företag.

– Namnet Purki AB är inget jag valde själv, det kommer sig av att förre ägaren bodde i en by utanför Jokkmokk vid namn Purkijärvi. Mitt eget namnförslag var upptaget, så jag behöll det gamla, och nu tycker jag att det kan få vara kvar.

Purki AB omsätter omkring 10 miljoner kronor om året och har 15–20 säsongsanställda, övervägande studenter från Polen och Rumänien som återkommer år efter år och jobbar i arbetslag på 4–5 personer där varje lag har sitt eget boende i hus eller stugor som Adam hyr. Adam har inte ambitionen att bli större än så här.

– Om vi ska utvecklas, så blir det genom att bredda verksamheten. Jag har jobbat med nästan allt inom skogsbruket utom skogsbruksplaner, har kört både skogsmaskiner och timmerbil. Om jag skaffar egna fordon skulle jag kunna erbjuda åretruntjobb till nyckelpersoner.

” Jag blev närmast förälskad i norra Sverige: skogen, de trevliga människorna, ALLT var bra.

ADAM BIELAK, entreprenör

FOTO: PATRICK DEGERMAN

ARBETSGLÄDJE. Adam Bielaks företag Purki AB har 15-20 säsongsanställda. Här är Adam i glatt samtal med Jonatan Partenie.

Sedan 2017 bor Adam i Lycksele, den första orten han kom till i Sverige, tillsammans med sin sambo, som också kommer från Polen.

– Jag passar bra här. Jag uppskattar lugnet i norra Sverige, sommaren är inte för varm, och jag gillar den långa vintern. Polen däremot, där mina föräldrar fortfarande bor, gör mig fort trött med all trafik och alla människor, och där finns ingen snö på vintern, bara mörker.

Svenska har Adam lärt sig själv på jobbet, och trots stora olikheter mellan språken är det mest intonationen som signalerar att han har annat modersmål. Enligt utsago har han till och med passerat den magiska gränsen då man uppfattar och förstår skämt på det nya språket.

– Det dröjde lite att lära sig svenska, eftersom så många här pratar engelska eller polska, ursäktar han sig ödmjukt. Men jag förstår mycket bättre än jag pratar.

När Adam har avslutat intervjun ska han fara vidare för att göra en taxering inför en röjning nära Skråmträsk: räkna antal stammar, välja arbetsmetod, snitsla gränser, markera eventuell hänsyn och skriva anvisningar.

– Varje uppdrag är olika, och innan röjarlaget kommer behöver de ha tydliga instruktioner, så de vet vad de ska göra, fastställer Adam. Om de är väl förberedda blir jobbet mer effektivt och det blir mindre utrymme för fel.

ADAM BIELAK

Född i: Zurova i södra Polen

Ålder: 37 år

Bor i: villa i Lycksele med sambon Anna, hennes 11-åriga dotter Viktoria och en Jack Russel.

Karaktär: Ambitiös med stark arbetsmoral. Lugn. Och påtagligt ödmjukt.

Ledig: "Det är jag inte ofta, men då åker jag gärna slalom med familjen eller skruvar i gamla bilar eller motorcyklar."

Det bästa med Sverige: Lugnet.

ID. Buzz & ID. Buzz Cargo | 2022

En ikon i ny skepnad 100% elektrisk

ID. Buzz är inte beställningsbar ännu. Uppgifter om förbrukning, pris och standardutrustning blir tillgänglig i samband med säljstarten.

Team Transportbilar **Norrlands Bil**

Norrlands Bil Skellefteå
Tjärnvägen 5
Telefon: 0910-715847
Norrlands Bil Arvidsjaur
Storgatan 68 0960-21023

Transportbilar

Starkast i skogen!

PALMS
SIMPLY FIRE MACHINES

PALMS storsäljande och prisvärda skogsvagnar finns hos oss!

BIOJACK
CUT AND LOAD

För kranar
BioJack 110 160 211, fällning och lastning
BioJack 180 230 och 300 311, fällning, kvistning och lastning

På 230 och 300 finns ackumulerande grip som tillbehör. Finns även för grävmaskin med snabbfäste.

De största fördelarna med BioJack visar sig vid fällning, kvistning och lastning. Gripfen fattar trädet, klipper av

det, tullen lutar ned trädet till lastningsläge. Tack vare sin funktionalitet fungerar samma anordning som vanlig grip vid lastning av virke.

- Lätt att installera, ingen slangdragning
- Kapningen sker i marknivå så att stubben blir låg och inte lämnar några vassa pinnar i terrängen.
- Kapning av fällt virke (t.ex. till ved)
- Fungerar som lastningsgrip utan separat montering
- Stark och hållbar konstruktion

För mer info se vår hemsida www.norrmaskiner.se

NORRMASKINER

Luleå, Ersnäs 0920-311 00 • Skellefteå, Orrliden 0910 - 58 91 00 • Umeå, Ersboda 090 - 18 93 15

SVENSKA SKOGSPLANTOR

Kvalitet och förnyingskompetens

skogsplantor.se

MASKINER, FORDON & UTRUSTNING

FRÅN MARKNADENS LEDANDE VARUMÄRKEN

Vi erbjuder även service och försäljning av reservdelar och tillbehör.

HONDA

Våra ATV erbjuder marknadens bästa värde för pengarna och levererar utmärkt kvalitet, hög tillförlitlighet och körglädje.

LINEAI
TGB

PITEÅ MC & MOTOR Fläktgatan 24, Piteå www.piteamc.se

En dag i gallringens tecken

MED INTRESSERADE SKOGSÄGARE

Klentimmer, energived och stolp – det är sortimenten som togs ut vid gallringsdagen i trakten av Sikfors/Älvsbyn i augusti. Det blev en lyckad dag med strålande väder och möjlighet för skogsägare att ställa frågor.

– Jag har själv växt upp på ett sågverk, men tappade intresset efter att ha "tvingats" in i verksamheten under alla sommarlov, berättar Erik Hedqvist från Rohnäs, som hittat hit. Nu däremot tycker jag att det är oerhört spännande, och jag skulle kunnat stå hela dagen och lyssna på Folke Stenvall. Stenvalls är duktiga, väldigt duktiga.

Folke konstaterar att flera kommuner i Norrbotten är helt beroende av biobränsle från skogen för sin uppvärmning, men att det finns en stor oförståelse för skogsbruket från politikerhåll.

– Skogen är nyckeln för att Sverige ska nå de satta klimatmålen, menar han. Om vi inte får bruka den, vad ska de då elda sina fjärrvärmepannor med i Älvsbyn? När skogen brukas växer den mer och mera koldioxid binds än i skog som bara står. Dessutom är bränslet från skogen förnyelsebart. Jag ser inga nackdelar, bara fördelar, avslutar Folke.

Det var nöjda arrangörer som packade ihop alla pinaler efter gallringsdagen i Strycktjärn. Vad blev då det slutliga resultatet på det aktuella skiftet? I efterhand konstaterar produktionsansvariga Elena Nyberg att utfallet blev sammanlagt 45 m³fub/ha. Samma resultat gav också gallringen som Stenvalls medarbetare i Skellefteåområdet visade på sin egen gallringsdag i Finnslet, Boliden, i våras, också den mycket välbesökt.

– Uttaget timmer och klentimmer i den här gallringen uppgick till så mycket som 66 procent, meddelar virkesköparen Lars Forsell. Ju mer, desto bättre. Av detta var ungefär 60 procent klentimmer, som annars bara skulle ha blivit massaved. Vi klarar dessutom med marginal att hålla oss under stickvägsarealen 20 procent, vilket vi tycker är viktigt för att även få en bra skog framöver. Att gallra med Stenvalls gör stor skillnad för markägare.

Gallringsskördaren arbetar sig målmedvetet fram mellan stammarna en bit in i skogen. Det är Gallring i norr som är i farten, i maskinen sitter Fredrik Jönsson, och på behörigt avstånd betraktar en grupp besökande skogsägare och Stenvallspersonal hans arbete. Vi befinner oss på Folke Stenvalls skogsskifte i Strycktjärn mellan Sikfors och Älvsbyn. När skiftet nu gallras för första gången passar Stenvalls på att bjuda in till visning.

– Här tar vi ut tre sortiment: stolp till viltstängsel och hästhagar, klentimmer och energived, förklarar Folke Stenvall, som liksom brodern Sven och sonen Anders har dykt upp på plats.

Energiveden ska användas för att värma upp de egna anläggningarna.

– I och med att efterfrågan på förnybar energi ökar kommer vi nu att göra pellets av allt sågspån och i stället prova att elda med spillved från gallringar som den här. Men först ska den få ligga här och torka för att få upp energivärdet. Nästa vinter, 2023/2024, kommer vi att elda med den i våra pannor.

"Klentimmer – vår hjärtesak" står det på Stenvalls fladdrande banners bredvid, något som är extra aktuellt vid gallringar.

– Inget virke som går att såga ska behöva bli pappersmassa, påminner Folke. Och nu har vi börjat såga ännu klenare stammar, ända ner till nio centimeter i diameter.

De inbjudna åhörarna lyssnar intresserat.

„...det är oerhört spännande, och jag skulle kunnat stå hela dagen och lyssna på Folke Stenvall
ERIK HEDQVIST,
en av deltagarna
vid gallringsdagen

FOTO: PATRICK DEGERMAN

Föryngringstankar med Folke

FÖRÄDLADE PLANTOR GER BÄTTRE TILLVÄXT

En god start är avgörande för dina nyplanteringar. Men ska man satsa på förädlade plantor eller "naturligt material"? För aktive skogsägaren Folke Stenvall är valet självklart:

– En förädlad planta kostar lite mer, men den ger så mycket bättre tillväxt.

Folke är ivrig: det vi nu ska få se är en av hans hjärtresaker. Detta blir tydligt när vi kör ut till några av hans skogsskiften strax utanför hembyn Sikfors.

–När man ser allt med egna ögon förstår man vilken enorm skillnad det gör att använda plantor som har förädlats jämfört med att lämna frötallar och låta naturen "ha sin egen gång".

Här ute har Folke ett ungskogsskifte, planterat 1987 med icke förädlade plantor. Vi kliver ur bilen och Folke stannar vid en av de präktigaste tallarna och räknar uppemot trettio-fem kvistvarv:

–Den här tallen var ungefär två meter hög vid tio års ålder, konstaterar han. Och den har stått bra till. Men nu går vi vidare...

Ett tjugotal meter längre bort stannar han igen.

–Se nu på den här tallen, som kommer från en förädlad planta.

Han visar med handen, räknar till tio kvistvarv och konstaterar:

–Det är bara tio år sedan jag planterade den, men den är redan ungefär fyra meter hög. Den har alltså växt dubbelt så mycket. Fantastiskt! De förädlade plantorna har försprång när de planteras, och när de sedan sätter fart kan de växa fem till tio decimeter per år. Vi kan se här att de har hunnit ifatt lövslyet, som annars är mer snabbväxande och kan stjåla näringen och solen och ta över. Nu räcker det med en enda röjning.

Folke kör vidare och stannar snart bilen igen invid ytterligare ett föryngringsskifte.

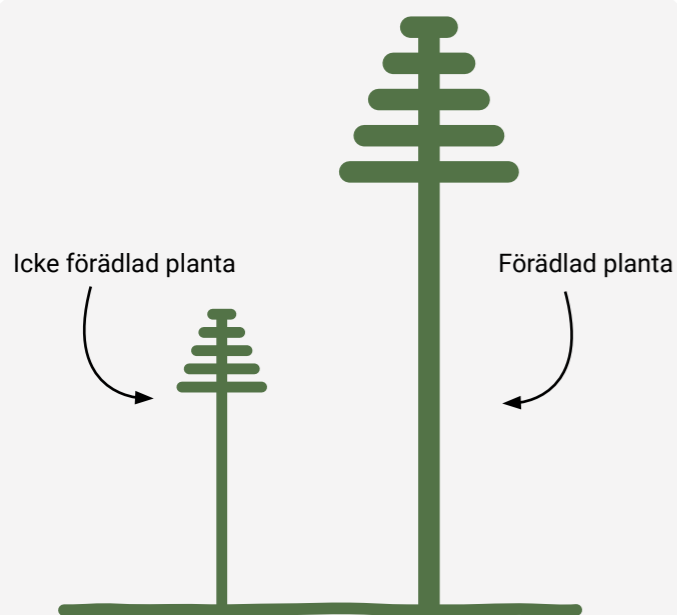
–Här intill har man valt att använda fröträd och naturlig föryngring, men avverkningen är gjord samtidigt som den tidigare, och det är samma bonitet.

Nu blir det extra tydligt. Här står bara enstaka småtallar i olika storlekar, och återväxten är inte på långa vägar lika god. Dessutom hinner lövslyet växa till mer på bekostnad av tallplantorna.

–Ser man det med sina ögon, då förstår man, konstaterar Folke. Det är en enorm skillnad.

Framgångsreceptet är att göra rätt från början; markbereda, satsa på riktigt bra plantor och ta hand om dem. Högförädlade plantor kan kosta mer, men man sparar in det med marginal. Skogen växer mycket bättre, och under tiden binder den mer koldioxid.

–Jämför med ett morotsland, manar Folke. Om du inte sköter om det och gallrar får du ingen bra skörd. Detsamma gäller skogen, fast omloppstiden är längre: hundra år i stället för bara en sommar. Som skogsägare kommer man sällan att själv få se resultatet av investeringen – kanske det blir dina barn eller barnbarn. Men tänk inte bara för dagen, utan lyft blicken. Det är av skogen vi lever. Och den dagen vi själva inte är verksamma längre vill vi lämna efter oss en bättre skog än den vi brukar idag.

Dubbel tillväxt! En icke förädlad planta har efter 10 år vuxit ca 2 meter, en förädlad planta växer på samma tid till ca 4 meter – dubbel tillväxt. Den förädlade plantan minskar dessutom behovet av slyröjning – det räcker med en enda röjning innan det är dags för gallring.

”Det är bara tio år sedan jag planterade den, men den är redan ungefär fyra meter hög. Den har alltså växt dubbelt så mycket. Fantastiskt!

FOLKE STENVALL berättar entusiastiskt om fördelen med förädlade plantor

Kort om: Fröförädling

Alla förädlade plantor härstammar från så kallade **plusträd**, som valdes ut i svenska skogar på 1940- och 1950-talen och blev grunden till den gemensamma svenska skogsförädlingen. Det är statliga **Skogforsk** som arbetar med att ta fram nya fröer, och sedan driver de olika bolagen upp plantor på egna plantager. De bästa plantorna – fortfarande med stor genetisk spridning – korsas på naturligt sätt om och om igen, och på så sätt får man fram motståndskraftiga, kraftiga plantor med bra densitet, grenvinkel och andra goda egenskaper. Idag är förädlarna inne på den **tredje, snart fjärde generationen träd** sedan starten.

STENVALLS NYA VIRKESKÖPARE Skogsälskare och grillentusiast

FOTO: PATRICK DEGERMAN

En målmedveten och ödmjuk kille som gärna pratar en stund – det är Joakim Marklund, Stenvalls nya virkesköpare i Skellefteå.

Han är i full färd med att ringa runt, presentera sig och föreslå skogsvårdsåtgärder. Hans område är norra Västerbotten norr om Kåge, som han tagit över efter Ola Lindström. Joakim har länge velat bli virkesköpare, och nu har det blivit verklighet.

–Jag har jobbat flera år som timmerbilsförare och nu senast på sågverk – så processerna kring skogsbruk och sågning kan jag. Teorin har jag lärt mig av eget intresse, jag har läst skogliga kurser vid sidan om jobbet. Jag gillar också att göra affärer och har förutom den skogliga passionen ett stort intresse för människor. Som virkesköpare måste man vara genuint nyfiken och intresserad av att lyssna på andras livserfarenheter.

Att Joakim hamnade just på Stenvalls är en lycklig slump:

–Det är ännu bättre än jag trodde. Det är roligare att jobba åt ett privatägt, lite mindre företag än ett jättestort, och här jobbar roliga och jordnära människor.

–Jag är visserligen själv ganska grön, fortsätter han ödmjukt, men jag tror jag kan tillföra andra perspektiv på skogsägande och en annan energi. För en yngre skogsägare kan det kännas bra att vara på samma våglängd; man förstår varandra bättre och vågar ställa "dumma" frågor.

Skogen betyder mycket för Joakim; där får han energi och avkoppling och där känner han sig trygg. Under uppväxten i Renström var han ofta ute i skogen med sin farfar. Nu har han egen mark; 100 hektar utanför Norrlångträsk/Fällfors nära länsgränsen tillsammans med sin pappa och bror, där han gärna jagar. Sport, speciellt hockey, är en annan passion. Vid sidan om det har Jocke ett stort matlagningsintresse, inspirerad av sin farmor:

–Hon lagade mycket husmanskost som palt och blodplättar, och det försöker jag återskapa, även om det inte blir riktigt samma sak... Det blir mycket grillning – och så har jag ju mycket tillgång till vilt.

–Jag kanske blir krögare i nästa liv, tillägger Joakim skämtsamt. Jag delar gärna med mig av ett recept.

JOAKIM MARKLUND

Bor: i villa på Moröbacke, Skellefteå, med sambon Frida och 4-årig son.

Husdjur: Delar älghund och drever med sin bror.

Tillbringat sommaren i: husvagnen.

Hockeyidol: Jocke Lindström i Skellefteå AIK.

Typiskt för Joakim: "Jag kan bli ganska tjurig, ha svårt att släppa en idé och vill göra bort det genast. Men det beror på vad det är – jag kan ha stort tålamod med vissa saker, inget alls med andra."

FOTO: PRIVAT

Jockes grilltriumf: Rostbiff med sötpotatis och vitkål

4 portioner

800 g rostbiff eller annat "finare" kött, som innanlår, ryggbiff eller filé
1 msk olivolja
1 vitlöksklyfta

2 sötpotatisar
ett halvt vitkålshuvud
ett knippe salladslök
50 g bladspenat
100 g riven Västerbottensost
salt och peppar

Gnid in köttet med salt och svartpeppar och bryn det på grillen så det får stekyta.

Dra det åt sidan, pressa på vitlök, häll över lite olivolja och låt det stekas sakta tills det nått en innertemperatur på 57–60 grader (använd en stektermometer).

Skala sötpotatisen och skär den i tärningar. Skär vitkålen och salladslöken i bitar.

Stek sötpotatisen i smör och olivolja i en murikka tills den fått färg och mjuknat, och för den sedan åt sidan.

Bryn kålen så att den får mycket färg och börjar mjukna. Tillsätt salladslöken på slutet.

Blanda bladspenat och ost med de ljumma grönsakerna i en skål. Salta och peppra.

Servera salladen ljummen med köttet, vitlökssmör och bearnaise- eller pepparsås.

Ludvig & Co är ledande oberoende aktör inom skog och skatt

50 000 skogsägare anlitar varje år Ludvig & Co för fastighetsförmedling, värdering, skogsbruksplaner, ekonomi, juridik, generationsskifte och rådgivning. Affärsmöjligheterna för skogsägare är många. Vilka är dina? Kontakta oss!

Ludvig & Co är Sveriges största redovisnings- och rådgivningsföretag med över 75 000 kunder. Vi erbjuder branschspecifika tjänster inom ekonomi, skatt, juridik, affärsrådgivning och fastighetsförmedling.

Med cirka 1 300 medarbetare på drygt 130 orter finns vi alltid nära dig. På ludvig.se hittar du uppgifter om närmaste kontor. Vill du hellre ringa är numret 0771-27 27 27.

ludvig.se

Kom hit så blåser vi dig!

Däckteam Älvsbyn / Älvsby Däck & Olja AB
Mån-Tors: 07-17, Fre 07-16.30 • 0929-558 85
Luleåvägen 4 • dack.olja@alvsbyn.net

DÄCKTEAM
vet vilka däck du behöver

Dina kontaktpersoner

Elena Nyberg
Produktionsansvarig
070-184 10 22

Jonas Ölund
Controller och flödesansvarig
070-280 36 10

Anneli Stenberg
Redovisningsekonom
070-184 10 49

Marie-Louise Kaarle
Redovisningsekonom
070-184 10 08

Joakim Marklund
ny virkesköpare,
Skellefteå älvdal
070-184 10 96

Rikard Lindkvist
virkesköpare,
Skellefteå älvdal
070-184 10 12

Lars Forsell
virkesköpare,
Skellefteå älvdal
070-630 85 14

Erik Hammarberg
virkesköpare,
Piteå älvdal
070-184 10 14

Mattias Nilsson
virkesköpare,
Älvsbyn
070-184 10 20

Rikard Rödlund
virkesköpare,
Arvidsjaur
070-201 90 62

Magnus Gladh
virkesköpare,
Luleå och Råneå älvdalar
070-184 10 25

Emil Hahto
virkesköpare,
Luleå och Råneå älvdalar
070-184 10 18

Lars Lundkvist
virkesköpare,
Kalix älvdal och Haparanda
070-377 60 52

Leif Hannu
virkesköpare,
Torneå och Kalix älvdalar
070-377 60 59

Anders Nilsson
virkesköpare,
Torneå och Kalix älvdalar
072-4015218

Göran Sundberg
Råvaruchef
070-184 10 13

Grattis Monica!

Vinnaren i vår tävling under skogsmässan Mittpunkt Skog var Monica Persson i Överkalix. Stort grattis!

Monica svarade rätt på alla flervalsfrågor och vann röjsågen efter att ha gissat det närmast rätta svaret på utslagsfrågan gällande vikten på kutterspånsskålen.

Nedan är de rätta svaren.

Hur många personer kommer du att behöva vara i kontakt med när du säljer skog till oss?
Rätt svar: 1

Vid gallring och avverkning, ned till hur många cm tar vi ut klentimmer?
Rätt svar: 9 cm

Vilket bolag ingår i Stenvallskoncernen?
Rätt svar: Kallax Flyg

Var kommer Stenvalls att öppna upp ett nytt sågverk 2025?
Rätt svar: Sikfors

Hur många gram väger kutterspånsskålen? (kutterspån inkl.skål)
Rätt svar: 1960 g

STENVALLS

Hur ser du på Stenvalls snabba expansion?

Anders Lundkvist, ordförande i TräCenter Norr och före detta kommunalråd i Piteå:
– För mig, som är engagerad både i träindustrin och i lokalpolitiken, är Stenvalls Trä en riktig hjärtesak. Jag har dessutom vuxit upp i närheten; Sikfors är min barndoms hemtrakter. Stenvalls har i alla år varit i ständig utveckling och det är fantastiskt fint att se att de fortsätter att satsa stort. De utvecklar sin verksamhet på alla fronter; metoder, processer och affärer. De visar hela tiden hur suveränt duktiga de är på att driva sågverk, och jag gläder mig mycket över vad de gör för bygden. Jag önskar dem all framgång också i fortsättningen!

Veronica Holmström, Piteå, nyanställd HR-partner på Stenvalls:
– Att Stenvalls blivit mycket större kände jag förstas till innan jag började här, men nu när jag har blivit insatt i branschen ser jag verkligen vilken resa som är gjord. Wow! Det är inspirerande att vid anställningsintervjuer kunna beskriva all expansion som är på gång.

Anders Nilsson, nyanställd virkesköpare åt Stenvalls i Kalix:

– Sedan jag för ganska länge sedan började jobba med skog har jag bara sett hur sågverk efter sågverk lagts ner. Men Stenvalls gör tvärtemot – de startar upp sågverk. Jag har också hört det sägas "Det är bara dårar som sågar klintimmer. Det kommer aldrig att gå!" Men bevisligen så funkar detta för Stenvalls. Stenvalls gör något som ingen annan tror på – och de gör det BRA!

Stefan Johansson, Sikfors:
– För oss som bor i Sikfors är det otroligt värdefullt att de satsar. De är väldigt måna om bygden, så det är jättepositivt. Vi skulle inte ha den by vi har om det inte vore för Stenvalls.

PÅLITLIG, EFFEKTIV & FLEXIBEL AFFÄRSPARTNER

– Byggmaterial av hög kvalitet och virke från skogar i Norr- & Västerbotten

Har du ett byggprojekt, så har vi resten.

XL BYGG STENVALLS

www.xlbyggstenvalls.se

☎ Boden 010 150 69 00
☎ Luleå 010 150 61 00
☎ Umeå 010 150 65 00

☎ Burträsk 0914 102 00
☎ Luleå Notviken 010 150 62 00
☎ Umeå Syd 010 150 65 00

☎ Kalix 010 150 67 00
☎ Pajala 010 150 64 00

☎ Kiruna 010 150 63 00
☎ Skellefteå 010 150 66 00